

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ

ÇÖZÜMLÜ DENEME

uzmankariyer eğitimuzem İNDEKSAKADEMİ

İşbirliği İle

Depremzede öğrenciler için ücretsiz olarak verilmektedir.

AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta Kamu Personel Seçme Sınavı **Öğrenme Psikolojisi Testleri** bulunmaktadır.

2. Bu testlerin her biri için verilen cevaplama süresi **15 dakikadır.**

3. Bu tesledre yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.

4. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde, silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.

5. **Bu testler puanlanırken her bölümde doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri çıkarılacak ve kalan sayı o bölümle ilgili ham puanınız olacaktır.**

6. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız.

7. Bu testlerde toplam 60 soru vardır.

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

1.

I. Davranışta gözlenen her değişme öğrenme olarak nitelendirilemez.

II. Davranışta istenmedik yönde değişme olması öğrenmenin gerçekleşmediğini gösterir.

III. Öğrenme doğrudan gözlenemeyen; ancak davranıştan yordanabilen içsel bir süreçtir.

Yukarıda verilen öncüllerden hangileri fiziksel, bilişsel ve davranışsal anlamda öğrenilmiş bir davranışın özelliklerinden değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. "Konunun önce bütün hâlinde; sonra parçalara bölünerek, daha sonra tekrar bütün hâlinde çalışılması etkili öğrenmeyi sağlar." **ifadesinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

A) Tüm öğrenme çeşidi üzerinde etkilidir.
B) Konudan kaynaklanan bir faktördür.
C) Genelde şiir, şarkı gibi öğrenme çeşitlerinde etkili olabilmektedir.
D) Anlamlı öbeklere ayrılamayan konuların öğrenilmesinde kullanılabilir.
E) Öğrenilmesi zaman alan psikomotor durumlarda da kullanılabilir.

3. Aşağıdakilerden hangisi, koşullu tepkiye örnek olabilmektedir?

A) Asansöre binen bir kişinin korkusu
B) Otomobil kullanan birinin vitesi değiştirmesi
C) Gelen futbol topuna sert şekilde vurma
D) Bayramda büyüklerin elini öpme
E) Çaya şeker attıktan sonra onu kaşıkla karıştırma

4. Belgin Öğretmen, ödev yapmayı sevmeyen ama resim çalışmasından hoşlanan öğrencisine "ödevini yaptığın takdirde resim yapmana izin veririm" demektedir.

Belgin Öğretmen'in bu davranışı aşağıdaki edimsel koşullanma kavramlarından hangisine örnek olabilir?

A) Premack ilkesi
B) Sembolik pekiştirme
C) Zincirli öğrenme
D) Öğrenilmiş çaresizlik
E) Olumsuz pekiştirme

5. Serap Hanım ana sınıfına giden oğlunun, kendi çorabını kendisinin giymesini istemektedir. Bu amaçla çoraplarını giydiği her dört davranıştan sonra oğluna bir yıldız verir. Serap Hanım, oğlu dört yıldız topladığında ona çok sevdiği bisikleti alacağına söz verir.

Buna göre, Serap Hanım aşağıdaki pekiştirme tarifelerinden hangisini kullanmaktadır?

A) Değişken oranlı
B) Sabit oranlı
C) Sembolik pekiştirme
D) Sabit aralıklı
E) Sürekli

6. "Tıp fakültesinde okuyan öğrenciler öğrenim boyunca stajlarını herhangi bir hastanede yapmalıdırlar aksi hâlde mezun olduktan sonra pratiği uygulamaya dönüştürmede zorlanacaklardır." **diyen bir doktor, aşağıdaki kavramlardan hangisinin öneminden bahsetmektedir?**

A) Çağrışımsal geçiş
B) Ait olma
C) Etkinin yayılması
D) Benzeterek tepkide bulunma
E) Model alma

Diğer sayfaya geçiniz.

7. Murat bir televizyon programında, çok sigara içen bir kişinin kanser olduğunu görünce sigarayı bırakmak istemektedir (I) Bunun için yardım alması gerektiğini düşünen Murat bir uzmana gider. Uzman, "sigarayı aniden bırakmak birçok riski beraberinde getirebilir bunun için her gün içme sayısını azaltarak bırakmayı denemelisin" (II) demiştir.

Yukarıda numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangisi gelmelidir?

	I	II
A)	Dolaylı duygu	Zıt tepki
B)	Dolaylı ceza	Eşik
C)	Dolaylı güdülenme	Eşik
D)	Dolaylı ceza	Bıktırma
E)	Dolaylı pekiştirme	Eşik

8. **KPSS'ye hazırlanan Samet'in, dünya kupası maçlarının olduğu akşam ders çalışma düzenini aksatmamak için maç izlemek yerine ders çalışması sosyal öğrenme kuramına göre aşağıdaki ilkelerden hangisiyle ilişkilidir?**

A) Öz düzenleme
B) Öz yeterlilik
C) Öngörü
D) Öz değerlendirme
E) Karşılıklı belirleyicilik

9. Bir öğretmen ders anlatırken vurgulamak istediği kavramları ya ses tonunu artırarak ya da büyük puntolarla ve renkli yazarak ifade etmiştir. Bu olay öğrenmeyi etkileyen algısal ayırt edilebilirlik kavramıyla ilişkilidir.

Yukarıda bahsi geçen kavram gestalt kuramında algı yasalarına göre aşağıdakilerden hangisiyle eşitlenebilir?

A) Devamlılık
B) Basitlik
C) Benzerlik
D) Tamamlama
E) Şekil - zemin

10. Başına aldığı darbeden dolayı alzheimer hastalığına yakalanan bir kimya öğretmeni, kendi alanıyla ilgili bilgileri unutmuş deney yaparken sırasıyla önce hangi bileşenlerin deney tüpüne gireceğini bile hatırlayamamaktadır. Tüm bunlara rağmen üniversitede iken bir hocasının sınıfta yaptığı deney sırasında başından geçenleri hatırlayabilmektedir.

Buna göre, bu öğretmenin hangi bellek türlerinde bozulma olduğu söylenebilir?

A) Yalnızca işlemsel
B) Yalnızca anısal
C) İşlemsel ve anlamsal
D) Anlamsal ve anısal
E) İşlemsel ve anısal

11. **Öğrenme kuramlarına göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Edimsel koşullanma bir davranışın kendi yarattığı sonuçlara göre şekillenmesi sürecidir.
B) Bilgiyi işleme kuramına göre, duyusal kayıttaki bilgi daha sonra kısa süreli belleğe geçer.
C) Sosyal öğrenme kuramına göre birey, modelden öğrendiğini davranışa hemen dönüştürmeyebilir.
D) Pekiştirme, bir davranışın tekrarlanmasının sağlanması için yapılan işleme denir.
E) Bilgiyi işleme kuramına göre, duyusal kayıttaki bilgi 5 - 6 dakika gibi uzun bir süre kalabilir.

12. **Öğrencinin, öğrendiklerini anlamlı hâle getirmesine yardımcı olacak örnekler veren ve yeni bilgiyi, bilinen bilgilerle ilişkilendirerek ders anlatan bir öğretmen aşağıda verilen yöntemlerden hangisini kullanmıştır?**

A) Örgütleme
B) Genişletme
C) Bellek destekleyici ipuçlar
D) Etkinlik
E) Anahtar sözcük

Diğer sayfaya geçiniz.

1. Özge babasından izin almak istediğinde önce üfleyip püflemekte sonra ise yüksek sesle bağırmaya başlamaktadır. Baba Özge'nin isteğini bazen karşılamaz iken bazen de yüksek sesle bağırmasına dayanamayıp isteğini yerine getirmektedir. Özge izin almak söz konusu olduğunda sürekli olarak önce üfleyip püflemekte sonra yüksek sesle bağırmaktadır.

Buna göre, Özge'nin üfleyip püfleme ve yüksek sesle bağırma davranışının devam etmesini sağlayan babanın tavrı, aşağıdaki pekiştirme tarifelerinden hangisiyle açıklanabilir?

A) Sabit oranlı
B) Artan oranlı
C) Sabit aralıklı
D) Değişken aralıklı
E) Karma

2. Mangal partisinde mangala dokunan Eda'nın eli yanmıştır ve Eda ciddi anlamda korkmuştur. Sonraki süreçte Eda ne zaman mangal görse korkmaya başlamıştır.

Eda için mangalın eli yanmadan önce ve eli yandıktan sonraki işlevi, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Nötr uyarıcı - Koşullu uyarıcı
B) Koşulsuz uyarıcı - Nötr uyarıcı
C) Koşullu uyarıcı - Koşulsuz uyarıcı
D) Koşulsuz tepki - Koşullu uyarıcı
E) Nötr uyarıcı - Koşullu tepki

3. Ortaokul öğrencisi Hasan, antrenmanda doğru zamanda pas yapan ve takım oyunu oynayan arkadaşlarına hocanın "Harikasınız." deyip onlara forma hediye ettiğini gördükten sonra kendisi de maçlarda daha çok pas yapmaya ve takım oyunu oynamaya başlamıştır.

Sosyal öğrenme kuramına göre, Hasan'ın maçlarda daha çok pas yapmaya ve takım oyunu oynamaya başlaması, aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

A) Karşılıklı belirleyicilik
B) Dolaylı pekiştirme
C) Öz düzenleme
D) Öz yeterlilik
E) Dolaylı duygu

4.

Güzel bir gülü,
Güzel bir geceyi,
Güzel bir dostu herkes ister.
Önemli olan gülü dikeniyle,
Geceyi gizemiyle,
Dostu tüm derdiyle
Sevebilmektir.

Şems-i Tebrizi

Şems-i Tebrizi'nin yukarıdaki dizesini, aşağıdaki öğrenme yaklaşımlardan hangisi <u>en iyi</u> açıklar?

A) Bilişsel
B) Gestalt
C) Davranışçı
D) Amaçlı davranışçılık
E) Alan

5. Bir lise öğrencisi, matematik öğretmenine ilişkin şöyle bir değerlendirme yapmıştır. "Matematik öğretmenim her yeni konuya başlarken konu ile ilgili çarpıcı fıkra ya da hikâye anlatırdı. Sonrasında konuyu ayrıntılı bir şekilde işlerdi. Şu an düşünüyorum da sadece fıkra ve hikâyeleri çok net hatırlıyorum ama diğer anlatılanların pek çoğunu hatırlamıyorum."

Öğrencinin, öğretmenin konuya başlarken anlattığı fıkra ve hikâyeleri çok net hatırlaması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) İleriye ket vurma
B) Yakınlık ilkesi
C) Çağrışımsal öğrenme
D) Olumsuz aktarma
E) Öncelik etkisi

6. Çocukların nasihatten çok, iyi örneğe ihtiyacı vardır.

Joseph Joubert

Joseph Joubert'in sözünde aşağıdaki öğrenme türlerinden hangisine güçlü bir vurgu yapılmıştır?

A) Edimsel
B) Deneyerek
C) Kavrayarak
D) Sosyal
E) Çağrışımsal

Diğer sayfaya geçiniz.

7. **Aşağıdakilerden hangisi uzun süreli bellekle ilgili bir durum değildir?**

A) Kapasitesi sınırsız olduğundan insan istediği kadar bilgiyi depolayabilir.
B) Kodlanarak kaydedilen bilgiler uzun bir süre hatırlanır.
C) Hatırlanması gereken bilgilerin çağrılıp kullanılmasını sağlar.
D) Anlamaya ve beceriye dayalı bilgilerin saklandığı yerdir.
E) Klasik koşullanma sonucu oluşan öğrenmelerin bulunduğu bellektir.

8. Avrupa Futbol Turnuvası'nda programın çok yoğun olmasından kaynaklı futbolcular çok fazla dinlenme şansı yakalayamadan arka arkaya pek çok maça çıkıp oynamıştır. Bu durum bir kısım futbolcunun performansını etkilemiştir. Futbolcular iyi oynayıp transferde iyi bir takıma gidebilmek için yoğun çaba içinde oldukları hâlde yorgunluk onları bir hayli etkilemiştir.

Bir kısım futbolcunun istediği performansı yakalayamaması, aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Güdülenme
B) Genel uyarılmışlık hâli
C) Odaklanma
D) Bireysel farklılık
E) Biyolojik alt yapı

9. Emel'in sürekli olarak gittiği bir kuyumcu dükkânı vardır. Kuyumcu dükkânında ara sıra arkadaşı Hale'yi görmektedir. Birgün Emel söz konusu kuyumcu dükkânında altın almak için sıra beklerken soygun meydana gelir ve Emel dehşet dolu dakikalar yaşar. Bu olaydan sonra Emel, ne zaman arkadaşı Hale'yi görse korktuğunu fark eder.

Emel'in arkadaşı Hale'yi görünce de korku yaşaması, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

A) Genelleme
B) Üst düzey koşullanma
C) Duyusal ön koşullanma
D) Gölgeleme
E) Olumlu habercilik

10. Çok çalışmasına rağmen fizik sınavında istediği başarıyı yakalayamayan Ekin, önce fiziğe daha çok çalışmış sonrasında fiziğe çalışmayı bırakmıştır. Ekin bir süre sonra yeniden fiziğe çalışmaya başlamıştır.

Ekin'in, fiziğe çalışmayı bırakması ve sonrasında fiziğe bir daha çalışmaya başlaması aşağıdaki kavramlardan hangileri ile açıklanabilir?

A) Psikolojik tepkisellik - Yeniden canlanma
B) Ayırt etme - Kendiliğinden geri gelme
C) Alışma - Gölgeleme
D) Sönme - Kendiliğinden geri gelme
E) Alışkanlık kazanma - Zincirleme

11. Öğrenme Psikolojisi Öğretmeni Sabahattin Bey, ilk derste öğrencilerine şunu ifade etmiştir; "Başarılı olmak istiyorsanız, konuları düzenli gözden geçirdikten sonra test çözmeli ve sonrasında test sonuçlarını değerlendirip ona göre eksikliklerinizi gidermelisiniz."

Sabahattin Öğretmen'in, bu önerisi aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

A) Etki yasası
B) Hazırbulunuşluk yasası
C) Tekrar yasası
D) Tepki analojisi
E) Çağrışımsal geçiş

12. Bazı insanlar daha önce öğrendikleri bilgileri uzun bir dönem kullanmadıkları için hatırlamakta zorlanırken, bazı insanlar ise daha önce öğrendikleri bilgilerden rahatsız oldukları için hatırlamakta zorlanmaktadır.

İnsanların hatırlamalarını etkileyen aşağıdaki süreçlerden hangilerine vurgu yapılmıştır?

A) Yanlış yerleştirme - Bastırma
B) Çarpıtma - Bilgiyi değiştirme
C) Ket vurma - Bastırma
D) Bozulma - Bastırma
E) Karışma - Bozulma

Diğer sayfaya geçiniz.

1. **Aşağıdaki davranış değişikliklerinden hangisi öğrenme olarak kabul edilemez?**

A) Çelişkili bağlanma stiline sahip olmak.
B) Kimya sınavından yüksek puan almayı hedeflemek.
C) Elmayı soyarak yemek.
D) Matematik dersini sevmek.
E) Kalemi geçen seneye göre çok daha düzgün tutmak.

2.

I. Derste genellikle başka şeylerle ilgilenmek
II. Ödevlerini hep eksik bırakmak
III. Çözdüğü soruların cevaplarına bakmamak

Öğrenme üzerinde olumsuz etki yapan yukarıdaki öncüllere karşılık gelen kavramlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Dönüt - Güdülenme - Transfer
B) Dikkat - Etkin katılım - Kaygı
C) Dikkat - Öğrenmeye ayrılan zaman - Dönüt
D) Dönüt - Kaygı - Etkin katılım
E) Etkin katılım - Dikkat - Dönüt

3. Bir işveren işe ilk aldığı elemanına en iyi olduğu alanların ne olduğunu sorar ve onu yeteneğine göre işe yerleştirir. İşveren işe aldığı kişinin severek çalıştığını görünce sonraki işçileri de aynı şekilde işe almaya karar verir.

İşverenin işe alırken uyguladığı yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alışkanlık
B) Uyarıcı genellemesi
C) Tepki genellemesi
D) Biçimlendirme
E) Uyarıcıyı ayırt etme

4. Klasik koşullanma, organizmanın daha önce tepki vermediği bir uyarıcıya tepki vermeyi öğrenmesidir.

Aşağıdakilerden hangisi klasik koşullanmayla ilgili yanlış bir bilgidir?

A) Davranışın şekillenmesinde davranışın sonucuna bakılır.
B) Genellikle duyuşsal boyuttaki davranışlar öğrenilir.
C) Pekiştireç alma organizmanın denetimi dışındadır.
D) Koşullu tepkileri sadece koşullu uyarıcılar açığa çıkarabilir.
E) Davranışın öğrenilmesinde en önemli kriter uyarıcılar arasında kurulan bitişikliktir.

5. Yaz tatilini bir müzik markette çalışarak geçiren Aslı, müşterilerin kendisine sürekli X CD'sini sorduğunda mağazada olmadığı için yok demektedir. Bu durumdan sıkılan Aslı bu CD'yi bir yerden temin eder.

Aslı'nın CD'yi temin etmesi kendisi için, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

A) Kaçma
B) Sembolik pekiştirme
C) Davranışta zıtlık
D) Olumsuz pekiştirme
E) Kademeli yaklaşma

6. Öğrenme psikoloji dersini anlatan Murat Öğretmen, kavramların önce basit tanımını sonra örneklerini verir. Daha sonra anlattığı kavrama benzer bir kavram varsa karşılaştırır ve ortak örnek verir. Böylece konularını basitten karmaşığa olacak şekilde işler.

Murat Öğretmen'in konularını bu şekilde anlatması Thorndike'a göre hangi öğrenme kuralıyla uyumludur?

A) Benzeterek tepkide bulunma
B) Deneme yanılma
C) Çağrışımsal geçiş
D) Etki yasası
E) Küçük adımlar ilkesi

Diğer sayfaya geçiniz.

7. 5 yaşındaki Çınar'ın kullandığı dört tekerlekli bisikleti iki tekerlekli olarak sürmesini isteyen bir baba önce tek tekeri sökmüş ve uzun bir süre bu şekilde kullandırtmıştır. Daha sonra kalan diğer tekeri de sökerek amacına ulaşmıştır.

Babanın amacı çocuğunun iki tekerlekli bisiklet sürme korkusunu yok etmek olduğuna göre, baba aşağıdaki yöntemlerden hangisini kullanmıştır?

A) Alıştırma
B) Karşıt tepki geliştirme
C) Kademeli yaklaştırma
D) Sistematik duyarsızlaştırma
E) Maruz bırakma

8.

I. Bilgilerin ezberlendiği yerdir.
II. Matematiksel işlemlerin yapıldığı yerdir.
III. Bilgilerin 20 - 30 saniye kadar kalabildiği bir yerdir.

Yukarıda bahsedilen bu yer bilgiyi işleme kuramına göre aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyusal bellek
B) İşleyen bellek
C) Uzun süreli bellek
D) Anlamsal bellek
E) Flaş bellek

9. Coğrafya Öğretmeni Bülent Bey, bir gün derste öğrencilerine "Van Gölü'ne komşu olan iller hangileridir?" gibi bir soru yöneltmiştir. Öğrencilerden herhangi bir cevap gelmeyince Bülent Öğretmen "Bitlis ..." demiş gerisini getirmemiştir. Öğrenciler "Sadece bir il mi var?" diye sormuş. Bülent Bey "Hayır diğerlerini siz araştırıp gelin" demiştir.

Bülent Bey'in, öğrencileri merakta bırakıp onları araştırmaya sürüklemesi hangi algı yasasıyla açıklanabilir?

A) Şekil - zemin
B) Tamamlama
C) Basitlik
D) Benzerlik
E) Devamlılık

10. KPSS'ye hazırlanan Ahmet, Erikson'un özerklik döneminin özelliklerini sürekli unutmaktadır. Bu dönemin özelliklerini tanıdıkları kişilerin özellikleriyle ilişkilendirmiştir. Mesela "3 yaşındaki kardeşim yaşı gereği ayakkabılarını kendi giymek istiyor." gibi örneği özerklik dönemiyle ilişkilendirir.

Buna göre Ahmet, bilginin kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe geçişi için aşağıdaki süreçlerin hangisinden yararlanmıştır?

A) Örgütleme
B) Görsel kodlama oluşturma
C) Genişletici tekrar
D) Otomatik kodlama
E) Akrostiş

11. İlkokul üçüncü sınıf öğrencisi Eylül, matematik örneklerini hızlı ve doğru çözen arkadaşlarına öğretmenin kitap hediye ettiğini ve onları sınıfın önünde övdüğünü gördükten sonra kendisi de matematiğe daha fazla zaman ayırmaya başlamıştır.

Sosyal öğrenme kuramına göre, Eylül'ün matematik dersine <u>daha fazla</u> zaman ayırması aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanır?

A) Öz yargılama
B) Dolaylı öğrenme
C) Öz yeterlilik
D) Dolaylı ceza
E) Güdülenme

12. Bir öğretmen öğrencilerine sınıf kurallarını öğretmek için, sınıfın önünde kurallara uygun davrananları ödüllendirmiş onlara birer kalem hediye etmiştir.

Bu öğretmen aşağıdaki öğrenme kuramlarından hangisinin ilkelerini kullanarak kural öğretmeye çalışmaktadır?

A) Edimsel koşullanma
B) Klasik koşullanma
C) Gizil öğrenme
D) İçgörüsel öğrenme
E) Sosyal öğrenme

Diğer sayfaya geçiniz.

1. Okul Öncesi Öğretmeni Şebnem Hanım, ne zaman sınıfını bahçeye çıkaracak olsa zili çalmaktadır. Bir süre sonra öğrenciler, Şebnem Hanım zili her eline aldığında "Yaşasın!" diyerek çıkış kapısına doğru yönelmektedir.

Şebnem Hanım'ın elinde zili gören öğrencilerin bahçeye çıkacaklarını düşünmeleri aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Koşullu uyarıcı
B) Davranışı canlandırma
C) Olumlu habercilik
D) Öğrenmenin genellenmesi
E) Gölgeleme

2. Okuduğumuz şiir kitaplarında ya da romanlarda kendi yaşantılarımıza dokunan ne kadar çok olay, kurgu ya da dize yakalarsak kitaplara o kadar bağlanırız ve onlar bizim için başucu kitabı olur.

Okunan kitapların başucu kitabı olmasının ön koşulu, öğrenme malzemesinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile açıklanabilir?

A) Algısal ayırt edilebilirlik
B) Telaffuz edilebilirlik
C) Anlamsal çağrışım
D) Kavramsal gruplandırma
E) Kavramsal basamaklar

3. **Sosyal öğrenme kuramına göre, bir futbol okulunda oyuncuların antrenmandan sonra topları ve diğer malzemeleri toplama alışkanlığını model alma yoluyla oluşturmak isteyen hocanın aşağıdakilerden hangisini yapması <u>en fazla</u> etkili olur?**

A) Oyuncularına toplanmayan topların ve malzemelerin kaybolacağını anlatmak
B) Top ve malzemeleri toplayan oyuncularına bir maç daha yapma izni vermek
C) Oyunculara top ve malzemeleri toplamazlarsa bir sonraki maçta görev alamayacaklarını söylemek
D) Topları ve malzemeleri toplama konusunda oyuncuları ikna etmeye çalışmak
E) Topları ve malzemeleri yardımlaşarak toplamalarının daha iyi olacağını söylemek

4. İki yaşındaki Rüzgâr, her gün babası ile gözden geçirdikleri Hayvanlar Alemi kitabında yer alan hayvanların isimlerini sırası ile doğru söyleyebilmektedir.

Rüzgâr'ın okuma yazma bilmeden hayvanların isimlerini öğrenmesi, aşağıdakilerden hangisi ile en iyi açıklanır?

A) Gizil öğrenme
B) Duyuşsal öğrenme
C) Koşullu öğrenme
D) Çağrışımsal hatırlama
E) Akıl yürütme

5. Sabahattin Bey, İnternet üzerinden aldığı bisikletin kurulum yönergesini inceledikten sonra yönergedeki aşamaları tek tek takip ederek bisikleti oluşturmayı başarmıştır.

Sabahattin Bey, kurulum sürecinde hangi bellek ve bilgi türünü kullanmıştır?

A) İşlemsel bellek - Açıklayıcı bilgi
B) Anlamsal bellek - İşlemsel bilgi
C) Anısal bellek - Üstbiliş bilgisi
D) İşlemsel bellek - İşlemsel bilgi
E) Anlamsal bilgi - Araçsal bilgi

6. Bir meslek sahibi işini iyi yapıyor olabilir. Çok zeki ve alanında çok bilgili olabilir. Fakat günümüzde artık herkesin yaptığı işin etkilerini ve sonuçlarını yerel ve küresel ölçekte tartması ve kişisel konumunu, insanlığa olan genel hizmet çerçevesinde değerlendirmesi gerekir.

Kişinin yaptığı işin etki ve sonuçlarını yerel ve küresel ölçekte tartması, sosyal öğrenmede yer alan aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

A) Öz düzenleme
B) Öz yargılama
C) Öz yeterlik
D) Dolaylı öğrenme
E) Sembolleştirme

Diğer sayfaya geçiniz.

7. Matematik Öğretmeni İlker Bey, öğrencilerinin güdülenme düzeylerinin sürekli üst düzeyde olması için çaba harcamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi İlker Bey'in kullanabileceği bir yöntem değildir?

A) Konuları kullandığı görsel araç ve gereçlerle somutlaştırmaya çalışmak
B) Dersin konusu ile öğrencilerin severek yaptığı etkinlikler arasında bağlantı kurmak
C) Sınıftaki her öğrencinin kapasitesine göre başarı hazzı yaşamasını sağlamak
D) Derse katılan tüm öğrencileri sürekli olarak ödüllendirmek
E) Sınıfta çözdürdüğü testler ile ilgili geri bildirim vererek öğrencilerdeki ilerlemeyi göstermek

8. Araştırmalar insanların deneyimleri sonucunda yaşadıkları mutluluğun, o deneyimlerin verdiği anlık hazlardan çok, deneyimlerin başkaları ile paylaşılırken yeniden yaşamalarının verdiği hazdan kaynaklandığını ortaya koyuyor.

Araştırmada insanların deneyimlerini anlatırken duydukları haz, aşağıdaki öğrenme kuramlarından hangisi ile açıklanabilir?

A) Deneyerek öğrenme
B) İçgörüsel öğrenme
C) Duyarlılaşma öğrenmesi
D) Klasik koşullanma
E) Sosyal öğrenme

9. Altıncı katta oturan Gönül Hanım apartmandaki asansör bozulduğu için bir süre merdivenleri kullanmak durumunda kalmıştır. On beş gün sonra asansörün tamir edilmesine karşın Gönül Hanım hâlâ merdivenleri kullanmaya devam ettiğini fark etmiştir.

Gönül Hanım'ın merdivenden çıkmaya devam etmesi durumunu aşağıdaki kavramlardan hangisi açıklar?

A) Olumsuz pekiştirme
B) Alışkanlık kazanma
C) Duyarlılık kazanma
D) Alışma
E) Gizil öğrenme

10. KPSS'ye hazırlanan Sevim, saçlarını fönleyerek dershaneye geldiğinde arkadaşları tarafından övgü almıştır. Bunun üzerine Sevim'in diğer günlerde güzel kıyafetler giyerek ve takılar takarak dershaneye geldiği görülmüştür.

Sevim'in arkadaşlarının övgüsünden sonra farklı giyinerek dershaneye gelmesi, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Öğrenmenin transferi
B) Duyarlılık kazanma
C) Tepki genellemesi
D) Alışkanlık kazanma
E) Öğrenmenin genellenmesi

11.

I. Sorunu oluşturan bileşenlerin bir araya getirilmesi esastır.
II. Kazanılan çözümler ve ilkeler uzun bir süre akılda kalır.
III. Zeki insanlar bu öğrenme türünde daha kısa zamanda sonuca ulaşır.

Hangi öğrenme türünde, yukarıda verilen öğrenme özelliklerinin tümü görülür?

A) Gizil öğrenme
B) Tam öğrenme
C) Kodlayarak öğrenme
D) İçgörüsel öğrenme
E) Sosyal öğrenme

12. Aşağıdakilerden hangisi yürütücü bilişi geliştirmede kullanılacak yollardan biri değildir?

A) Belli bir plan dâhilinde çalışmaları yürütmek
B) Öğrenme esnasında anlaşılmayan yerleri sormak
C) Çalışmadan sonra kendini test etmek
D) Yapılan çalışmaların yolunda olup olmadığını ara sıra kontrol etmek
E) Başarının devamı için başkalarının takdirini önemsemek

1. Aşağıdakilerden hangisi içgüdüler ile ilgili doğru bir ifadedir?

A) İçgüdüler öğrenilmiş davranışlardır.
B) İçgüdüler engellenemez özelliklere sahiptir.
C) İçgüdüler ertelenebilir özelliklere sahiptir.
D) İçgüdüler geçici davranışlar kapsamındadır.
E) İçgüdüler sonradan kazanılan davranışlar kapsamındadır.

2. Ziraat Fakültesinde okuyan Altan bitkilerin önce Türkçe ismini öğrenmiş daha sonra İngilizce isimlerini öğrenmiştir. Hocaları bitkilerin İngilizce isimlerini sorduğunda Altan Türkçe isimlerini söylemiştir.

Altan'ın bitkilerin isimlerini İngilizce söyleyememesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Olumsuz aktarma
B) İleriye ket vurma
C) Geriye ket vurma
D) İleriye etkin kolaylaştırma
E) Sonralık etkisi

3. Öğrencilerin bir çoğu hafta sonu ödevlerini Cuma, Cumartesi ve Pazar günlerine yapmak yerine son gün Pazar gününün son saatlerini seçer. Bu durumda öğrenme kalıcı olmaz.

Yukarıda verilen bu örnek öğrenme stratejilerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

A) Konun yapısı
B) Toplu çalışma
C) Aralıklı çalışma
D) Geri bildirim
E) Algısal ayırt edilebilirlik

4. Gizem'in canı tatlı çekmiş ve kardeşiyle birlikte akşamüstü tatlı yemeye gitmişlerdir. Geceleyin zehirlenerek kusan Gizem kendisini zehirleyen gıdanın tatlının üstündeki kaymak olduğunu düşündüğü için artık kaymak görmek istememektedir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Genelleme
B) Gölgeleme
C) Garcia etkisi
D) Engelleme
E) Karşıt koşullanma

5. Ulaş bir avize dükkânındaki avizeyi çok beğenip almıştır. Eve gelince heyecanla monte etmek için işe girişmiştir bağlantıları yaparken elektrik düğmesini açık bıraktığını unutmuş ve çarpılmıştır. Canı yanan Ulaş ne zaman avize görse acıyı vücudunda hisseder gibi olmaktadır.

Yukarıda verilen örneğe göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ulaş'ın elektrik çarptığında hissettiği acı koşulsuz uyarıcıdır.
B) Avizeyi gördüğünde aynı acıyı hissetmesi koşullu bir tepkidir.
C) Ulaş için avize olumlu habercilik özelliği gösterir.
D) Ulaş için avize ve çarpılması art arda olduğu için üst düzey koşullanmadır.
E) Ulaş için avize olaydan sonra koşullu uyarıcıdır.

6. Elif anaokuluna başlayacaktır. Okula başlayacağı ilk gün ağlamış ve gitmek istememiştir. Annesi ilk günlerde Elif ile beraber sınıfa girmiştir. Böylelikle Elif arkadaşlarını tanımış ve onlara alışmıştır. Sonraki günler 1'er ders azaltmak üzere Elif'i sınıfta arkadaşlarıyla bırakmaya başlamıştır. Bir süre sonra bu sorun ortadan kalkmış ve Elif anaokuluna sorun çıkarmadan devam etmiştir.

Elif'in annesinin kullanmış olduğu bu yöntem aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?

A) Sistematik duyarsızlaştırma
B) Eşik yöntemi
C) Bıktırma yöntemi
D) Zıt tepki yöntemi
E) Karşıt koşullanma

Diğer sayfaya geçiniz.

7. Sibel Hanım evlerine gelecek misafirler için kurabiye yapmaktadır. Çeşitli malzemeleri kullanmayı deneyen Sibel Hanım bu denemelerin sonucunda farklı tatlar yakalamıştır. Şimdi artık kek yaparken de çeşitli malzemeler kullanarak bu tatları yakalamaya çalışmaktadır.

Sibel Hanım'ın denemelerden sonra yakaladığı farklı tatları kek içinde kullanması Thorndike'a göre aşağıdaki hangi kavramla ilişkilendirilebilir?

A) Tepki çeşitliliği
B) Tepki analojisi
C) Etkinin yayılması
D) Çağrışımsal geçiş
E) Tekrar yöntemi

8. Öğrenciler son yıllarda çözemedikleri soruları sosyal medya yoluyla hocalarına sormaktadır. Hocalar soruları yanıtladığı sürece öğrenciler daha fazla soru sorma davranışlarını arttırırlar.

Öğrencilerin sosyal medyadan soru sorma davranışlarının artması aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

A) Olumlu pekiştirme
B) Olumlu pekiştireç
C) Olumsuz pekiştirme
D) Olumsuz pekiştireç
E) Kaçınma

9. Sinan kendisine ikram edilen soğuk gazozu bir anda içip bitirmiştir. Sonraki günlerde hasta olan Sinan artık soğuk gazoz içmemiştir.

Sinan'ın soğuk gazoz içmeyi bırakması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

A) Kaçma
B) Kaçınma
C) Ceza
D) Olumlu pekiştirme
E) Olumsuz pekiştirme

10. Premack ilkesi yapılma sıklığı az olan bir davranışın yapılma sıklığı çok olandan önce verilmesi ilkesine dayanır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir premack ilkesi örneği değildir?

A) Yemeğini yersen bisikletine binebilirsin
B) Odanı toplarsan bilgisayarınla oynayabilirsin
C) Yaramazlık yaptığın için televizyon izleyemezsin
D) Çöpleri dökersen oyuncaklarınla oynayabilirsin
E) Ödevlerini yaparsan arkadaşlarınla dışarıda oynayabilirsin

11. Eşlerin birçoğu tek başına olduklarında başkalarıyla tanıştırılırken Ahmet Bey'in eşi Pelin Hanım veya Pelin Hanım'ın eşi Ahmet Bey diye tanıştırılır.

Bu durum Gestalt algısal örgütleme yasalarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Şekil - zemin ilişkisi
B) Benzerlik
C) Süreklilik
D) Yakınlık
E) Tamamlama

12. Serdar ders çalışırken okulda öğrenmiş olduğu konuyu kitaptan tekrar etmektedir. Bu tekrar sırasında çalıştığı konuyla ilgili öğretmenin anlattıklarının dışında da öğrendikleri olmuştur. Serdar bir süre sonra bu konunun aklında daha çok kaldığını keşfetmiştir.

Serdar'ın öğretmenin anlattıklarının dışında o konuyla ilgili yeni bilgilerde öğrenmesi ve daha fazla akılda kaldığını görmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

A) Genişletme
B) Etkin katılım
C) Örgütleme
D) Bellek destekleyici ipucu kullanma
E) Tekrarlama

Diğer sayfaya geçiniz.

ÇÖZÜMLER İÇİN
QR Kodu Okutun

Cevap Anahtarı

Deneme 1		Deneme 2		Deneme 3		Deneme 4		Deneme 5	
1	B	1	D	1	E	1	C	1	B
2	C	2	A	2	C	2	C	2	B
3	A	3	B	3	B	3	B	3	B
4	A	4	B	4	A	4	A	4	C
5	B	5	E	5	D	5	D	5	D
6	D	6	D	6	E	6	B	6	B
7	B	7	C	7	D	7	D	7	B
8	A	8	B	8	B	8	D	8	A
9	E	9	C	9	B	9	B	9	C
10	C	10	D	10	C	10	C	10	C
11	E	11	C	11	B	11	D	11	D
12	B	12	D	12	E	12	E	12	A

DENEME 1

1. Bir davranışın öğrenilmiş olması için tekrar, yaşantı ve davranış değişikliği olması gerekir. Öğrenme istendik ve istenmedik yönde olabilmektedir. İkinci öncülde öğrenmenin sadece istendik yönde olabileceği vurgulanmıştır. İnsan doğarken bazı reflekslerle dünyaya gelir bunlardan ilkel refleksler zamanla değişime uğrar ve öğrenme ürünü değildir. Ya da ergenliğe girmek bir değişme kabul edilir fakat öğrenme olarak kabul edilemez.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Öğrenmeyi etkileyen bir çok faktör vardır. Bunlardan bir tanesi de yöntemden kaynaklanan faktördür. Konunun yapısı adı altında geçen bütün - parça - bütün yöntemi genelde şiir ve şarkı sözlerini ezberlemede etkili olabilmektedir. Psikomotor öğrenmelerde genelde parça - bütün yöntemi kullanılmaktadır. Anlamlı öbeklere ayrılabilen durumlarda kullanılır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Koşullu tepki, klasik koşullanma yoluyla öğrenilmiş bir davranıştır. Duyuşsal, fizyolojik ve tutumsal anlamda tepkileri içerir. Seçeneklere baktığımızda psikomotor öğrenmeler edimsel koşullanmaya ait olduğu için B, C, D ve E seçenekleri elenmektedir. Fakat A seçeneğinde yer alan korku duyuşsal bir davranıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Premack ilkesi istenilmeyen bir davranışın istenilen bir davranışla ödüllendirilmesi işlemine denir. Etkinlik pekiştireci olarak da bilinir. Dışsaldır ve ödül hemen verilmelidir. Ödev yapmayı sevmeyen öğrenci hoşlandığı resim çalışmasına kavuşmak için ödev yapmanın şart olduğunu anlayıp davranışı gerçekleştirmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Pekiştirme tarifeleri zamana ve orana göre farklılaşmaktadır. Ödül aradan geçen zamana bağlıysa aralıklı; ödül sergilenen davranış sayısına bağlıysa oranlı tarifeye gidilir. Soruda davranış sayısına bağlı olduğu için oranlıya gidilir. Davranış sayısı belli ise sabit değil ise değişken olmalıdır ki davranış sayısı bellidir. Sembolik pekiştirme tarife değildir pekiştirme çeşididir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Thorndike'ye göre ortamların benzer olması durumunda aynı davranışların açığa çıkmasın kolaylaşacaktır. Yani tıp öğrencileri mezun olduktan sonra çalışacakları ortamlara benzer ortamlarda staj görürse benzer tepkileri mezun olduktan sonrada gösterecektir. Bu yönteme tepki analojisi denir. ÖSYM bu yönteme benzeterek tepkide bulunma demektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Sosyal öğrenme kuramına göre, başkalarının davranışlarını ceza almamak için uygulamamak dolaylı cezadır. Sigarayı bırakmak için her gün miktarını azaltarak bırakmak ise eşik yöntemidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Öz düzenleme, bireyin kendi duygu davranış ve düşüncelerinde değişiklik yapma yetisine sahip olmasıdır. Yani davranışlarını kontrol etme yeteneğidir. Soruda da Samet'in ders çalışma düzenini bozmamak için planını uygulamayı sürdürmesi öz düzenleme yetisinin geliştiğini gösterir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Algı yasalarından şekil - zemin ilişkisi, vurgulanan ön planda olan şekil iken diğerleri zemindir. Şekil anlamlı iken zemin anlamsızdır. Şekil dikkati üzerinde toplayan uyarıcıdır. Soruda da öğretmen önemli yerleri şekil konumuna getirerek anlamlı kılmaya çalışmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Uzun süreli belleğin üç alt çeşidi bulunmaktadır. Nedir sorusuna anlamsal, ne oldu sorusuna anısal, nasıl sorusuna da işlemsel bellek cevap vermektedir. Soruya baktığımızda ne oldu sorusuna sadece cevap alabiliyoruz bu durumda anısal dışındaki bellek türlerinde bozulma görülmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Edimsel koşullanma: sonuçları tarafından kontrol edilen davranışa edimsel davranış, bu yolla oluşan öğrenmelere de edimsel koşullanma denir. Bilgi önce duyusal kayda sonra kısa süreli belleğe en son kaydedilmek üzere uzun süreli belleğe gönderilir. Sosyal öğrenme kuramına göre öğrenilen bilgi performansa hemen dönüşmeyebilir çünkü öğrenmeler hafızada oluşur ve ihtiyaç hâlinde davranışa dönüşür. Edimsel koşullanmaya göre pekiştirme işlemi bir davranışın devamını sağlamak için kullanılır. Bir bilgi duyusal kayıtta 3 - 4 saniye kadar bekletilebilir daha sonra unutulur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Bilgiyi işleme kuramına göre; yeni bilgiyi eski bilgilerle ilişkilendirmeye eklemleme denir. Yani bilgiyi anlamlandırmadır. Örgütleme ise bilgiyi benzerliklerine göre ortak başlıklarda toplamadır. Etkinlik, bireyin yaparak yaşayarak öğrenmesidir. Anahtar sözcük, dil öğrenmelerde kullanılan yöntemdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

DENEME 2

1. **Değişken zaman aralıklı pekiştirme (Değişken aralıklı):** Organizmanın önceden tahmin edemeyeceği farklı zaman aralıklarının ardından pekiştirilmesidir. Soruda da bu pekiştirme tarifesi ile açıklanabilecek bir davranış vardır. Özge babasından izin almak için üfleyip püfledikten sonra bağırmaya başladığında bazen amacına ulaşmakta bazen de ulaşmamaktadır. Davranışı değişik zaman aralıklarında pekiştirildiği için davranışını yapmaya devam etmektedir. Burada Özge'nin uzun bir süre ısrarlı bir şekilde istediği şeyi yaptırmaya çalıştığı görülmektedir. Bu ısrarı ara sıra işe yaradığı için devam etmektedir.

Sabit oranlı pekiştirme: Organizmanın önceden belirlenmiş belli sayıdaki davranışlarının pekiştirilmesidir.

Artan oranlı pekiştirme: Organizmanın her seferinde pekiştireci almak için göstereceği davranış sayısının sabit oranda arttırılmasıdır.

Sabit zaman aralıklı pekiştirme (Sabit aralıklı): Pekiştirecin ne zaman geleceği bellidir ve birey bunu bilir.

Karma (Katışık-birleşik) pekiştirme: Bu tarife türünde davranım, iki ya da daha çok sayıda tarifenin gereklerini yerine getirmesi koşuluyla pekiştirilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Eda için mangal başta nötr uyarıcıdır. Mangalı gördüğünde herhangi bir tepki vermez.

Nötr uyarıcı: Organizmanın başlangıçta herhangi bir tepki vermediği uyarıcıdır. Mangal (nötr uyarıcı) elin yanması (koşulsuz uyarıcı) ile bitişik hâle geldiğinde koşullu uyarıcı niteliği taşır. Böylece Eda mangalı gördüğünde korkmaya başlar.

Yapay uyarıcı (Koşullu uyarıcı): Başlangıçta nötr uyarıcı olan, sonrasında koşulsuz uyarıcı ile birlikte verilmesine bağlı olarak tepki verilmesi öğrenilen uyarıcıdır. Yani öğretilmiş uyarıcıdır.

Şartlı tepki (Koşullu tepki): Organizmanın koşullu uyarıcıya verdiği tepkidir. Belli bir şarta bağlı olarak verilen tepkidir.

Doğal tepki (Koşulsuz tepki): Organizmanın doğal uyarıcıya verdiği tepkidir. Canlının doğuştan sahip olduğu tepkidir. Yani öğrenme ürünü değildir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. **Dolaylı pekiştirme:** Gözlemci doğrudan pekiştireç almasa bile modelin uygun davranışlarının pekiştirilmesi, gözlemcinin aynı davranışları yapma olasılığını arttırır. Hasan takım oyunu oynayan arkadaşlarını hocanın pekiştirdiğini gördükten sonra kendisi de maçlarda takım oyununa katkı sağlamaya başlamıştır. Burada Hasan arkadaşlarının aldığı pekiştireçten etkilenerek takım oyunu oynamaya özen göstermiştir.

Dolaylı duygu: İnsanların başkalarını gözlemleyerek bazı duyguları öğrenmesi dolaylı duygusallıktır.

Öz düzenleme (Kendini biçimlendirme) kapasitesi: Bireyin içsel kuralları oluşturarak kendi davranışlarını yönlendirme, kontrol edebilme ve becerilerini etkili kullanabilme kapasitesidir.

Öz yeterlik (Yetkinlik) kapasitesi: Bireyin belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri organize edip başarılı bir şekilde yapma kapasitesine ilişkin kendi yargısıdır.

Karşılıklı belirleyicilik: Birey, sosyal çevrelerini davranışları aracılığıyla etkilemekte, değiştirmekte fakat aynı zamanda çevrede yer alan diğer insanların davranışlarından da etkilenmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Gestalt yaklaşımı, olaylara bütünsel bakar. Onlara göre, bütün onu oluşturan parçalardan daha anlamlıdır. Bu anlayışa göre, insan bütünü algılama eğilimindedir. Soruda ifade edilen şiirde de gülü dikeni ile, geceyi gizemi ile, dostu derdiyle sevmenin önemi vurgulanmıştır. Burada her şeyin bütünsel algılanması gerektiği vurgulanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. **Çağrışımsal öğrenme:** Birbirini çağrıştıran kavramların beraber öğrenilmesi sürecini ifade eder.

Öncelik etkisi: Listenin başındaki maddelerin ya da bir öğrenme olayında başta öğrenilenlerin daha iyi hatırlanmasıdır. Soruda da lise öğrencisi matematik öğretmeninin yeni konuya başlarken anlattığı fıkra ya da hikâyeleri hatırladığını diğer bilgileri hatırlamadığını ifade etmiştir. Bu durum öncelik etkisi ile açıklanabilir.

İleriye ket vurma (İleriye bozucu etki): Önceki öğrenmenin yeni öğrenmeyi unutturmasıdır.

Olumsuz aktarma: Önceden öğrenilen bilgilerin sonradan öğrenilecek bilgileri zorlaştırmasıdır.

Yakınlık ilkesi: Zaman, mekân ve anlam olarak birbirine yakın olan uyarıcılar bir bütün olarak algılanır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. "Çocukların nasihatten çok iyi örneğe ihtiyacı vardır." sözünde vurgu sosyal öğrenmeye yapılmıştır. Sosyal öğrenme sürecinde kişiler çevrelerinde yer alan iyi örnekleri gözlemleyerek pek çok davranışı öğrenirler. Çevredeki iyi örnekler pek çok kişi için iyi bir rol modeli olurlar. İyi rol modellerini gözlemleyen bireyler, pek çok davranışı öğrenir.

Edimsel koşullanma: Ödüle götüren ya da cezadan kurtaran davranışlar öğrenilir.

Deneyerek öğrenme: Problem çözülene kadar denemelere devam edilir.

Kavrayarak öğrenme: Bilişsel bir süreç olup problemin bileşenlerinin toparlanarak aniden çözüme gitme sürecini ifade eder.

Çağrışımsal öğrenme: Birbirini çağrıştıran kavramların beraber öğ-

renilmesi sürecini ifade eder.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. C seçeneği dışındaki tüm seçeneklerde, uzun süreli bellekle ilgili bilgiler vardır. C seçeneğinde ise kısa süreli bellek ile ilgili bir bilgi vardır. Diğer ismi işleyen bellek olan kısa süreli bellek, hatırlanması gereken bilgileri uzun süreli bellekten çağırıp kullanılmasını sağlar.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. **Genel uyarılmışlık düzeyi:** Bireyin çevreden gelen uyarıcıları fark etme derecesidir. Yetersiz uyarımın söz konusu olduğu uyku, baygınlık hâlleri ile aşırı uyarımın söz konusu olduğu gerginlik ve panik anlarında öğrenme çok alt düzeydedir. Etkili bir öğrenme için, genel uyarılmışlığın orta düzeyde bulunması gerekir. Soruda da futbolcuların yoğun programdan dolayı çok yoruldukları ve dinlenemedikleri ifade edilmiştir. Futbolcular maçlarda iyi oynayıp kendini göstermek istedikleri hâlde genel uyarılmışlık düzeylerinin düşük olmasından dolayı istedikleri performansı ortaya koyamamıştır. Yani futbolcular güdülendiği hâlde genel uyarılmışlık düzeylerinin düşük olmasından dolayı istedikleri gibi oynayamamışlardır. Kişi yeteri kadar güdülenmiş olsa da uyarılmışlık seviyesi yeterli olmazsa öğrenme gerçekleşmez.

Güdülenme (Motivasyon): Bireyi belli bir davranış yönünde harekete geçiren ve davranışın sürmesini sağlayan bir süreçtir.

Bireysel farklılıklar: Zekâ, ilgi, yetenek, tutum, güven ve benlik tasarımı gibi bireysel farklılıklar öğrenmeyi etkiler.

Odaklanma: Bir nesnenin, olayın tek bir yönüne yoğunlaşmadır. Korunumun kazanılmaması bu durum üzerinde etkilidir.

Biyolojik altyapı: Organizmanın istenen davranışı yerine getirebilmesi için gerekli biyolojik donanıma sahip olmasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. **Duyusal Ön Koşullanma:** Organizmanın yaşantıları sırasında birlikte karşısına çıkan iki nötr uyarıcıdan birine karşı, daha sonra koşullu tepki geliştirmiş olmasının etkisiyle diğerine karşıda koşullu tepki sergilemesidir. Soruda Emel birkaç kez arkadaşı Hale'yi altın satın aldığı kuyumcuda görmektedir. Burada hem kuyumcu hem de Hale nötr uyarıcıdır. Sonrasında Emel kuyumcuya gittiği birgün kuyumcuda bir soyguna şahit olur ve dehşet dolu dakikalar yaşar. Burada bir koşullanma süreci oluşmuş olur. Sonraki süreçte Emel arkadaşı Hale'yi gördüğünde de korkmaya başlar. Bu durum en iyi duyusal ön koşullanma ile açıklanabilir.

Üst düzey koşullanma (İkinci dereceden koşullanma): Koşullu uyarıcı ile birlikte sunulan bir başka nötr uyarıcının da organizmada koşullu uyarıcı etkisi göstermeye başlamasıdır. Belli bir aşamalık prensibine göre organizmanın birden çok uya-

rıcıya koşullanmasına denir.

Not: Duyusal ön koşullanmada ikinci nötr uyarıcı koşullanma anında ortamda olmadığı hâlde daha önceden koşullu uyarıcı ile görüldüğü için ona koşullu tepki verilir. Üst düzey koşullanmada ise uyarıcılar ortama sırayla ve bitişiklik ilkesine göre girer.

Genelleme: Benzer uyarıcılara aynı tepkiyi vermektir.

Gölgeleme: Organizmanın dikkatini daha çok çeken ya da baskın uyarıcıya karşı koşullu tepki sergilerken diğerine tepki sergilememesidir.

Olumlu habercilik (İleriye Koşullanma): Bir koşullu uyarıcının kendisinden sonra gelen bir koşulsuz uyarıcıya ilişkin beklenti oluşturmasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Ekin'in çok çalışmasına rağmen fizik sınavında başarılı olmadığında önce daha çok çalışıp sonra da çalışmayı bırakması, sönme ile açıklanabilir. Edimsel koşullanma da sönme, gerçekleşmeden önce bir sönme patlaması görülür. Ekin'in bir süre sonra tekrar fiziğe çalışmaya başlaması, kendiliğinden geri gelme ile açıklanabilir. Sönmüş bir tepki bazen kendiliğinden (pekiştireç almadan) bir daha ortaya çıkabilir.

Sönme: Öğrenilmiş bir davranışın artık pekiştirilmemesi nedeniyle kuvvetini yitirmesidir.

Kendiliğinden geri gelme: Sönmüş bir tepkinin bir süre sonra tekrar kendiliğinden ortaya çıkmasıdır.

Yeniden canlanma: Eğer Ekin bir süre sonra bir fizik yazılısında başarı sağladıktan sonra bir daha fiziğe çalışmış olsaydı cevap yeniden canlanma olurdu.

Alışma: Organizmanın aynı uyarıcı ile karşı karşıya kala kala o uyarıcıya karşı tepkisinin azalmasıdır.

Alışkanlık kazanma: Bir davranışın yapıla yapıla otomatik hâle gelmesidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. **Tekrar yasası:** Thorndike 1930'dan önce "Uyarıcı - tepki arasındaki bağ tekrarlandıkça güçlenir, tekrar edilmediği sürece zayıflar." demiştir. Bunu kullanma yasası ve kullanmama yasası olarak adlandırmıştır. 1930'dan sonra ise tepkinin doğruluğu hakkında geri bildirim vermeden yapılan tekrarın etkisi ya çok azdır ya da hiç etkili değildir. Soruda ifade edildiği gibi Sabahattin Bey tekrar ilkesinin 1930'dan sonraki anlayışını önermektedir. Konulara iyi çalışıldıktan sonra dönüt almanın çok önemli olduğunu söylemektedir.

Etki yasası: Thorndike'a göre, 1930'dan önce pekiştirilen davranışlar güçlenir, cezalandırılan davranışlar zayıflar. 1930'dan sonra ise pekiştirilen davranışlar güçlenir, cezanın davranış üzerinde zayıflatıcı etkisi yoktur.

Hazırbulunuşluk yasası: Organizmanın belirli bir davranışı yapmaya hazır olup olmama durumudur.

Tepki analojisi (Transferde benzer

ögeler): Organizma yeni bir durumla karşılaştığında, daha önce benzer bir durumla karşılaştığındakine benzer tepkide bulunma eğilimindedir. Bu durum daha sonra uyarıcı genellemesi olarak açıklanmıştır.

Çağrışımsal geçiş: Bir uyarıcıya verilen tepkinin, ortama yeni uyarıcıların eklenmesiyle ve eski uyarıcıların derece derece çıkarılmasıyla tamamen yeni uyarıcılara da gösterilmesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. İnsanların öğrendikleri bilgileri uzun süre kullanmamaları sonucu unutmaları, bozulma ile açıklanabilir. İnsanların daha önce öğrendikleri bilgilerden rahatsızlık duydukları için onları hatırlamak istememeleri, bastırma ile açıklanabilir. Bastırmada kişi rahatsız olduğu bilgiyi bilinç altına iter.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

DENEME 3

1. Öğrenme yaşantı yoluyla davranışlarda meydana gelen kalıcı izli değişikliklerdir. Çelişkili bağlanma, derslere karşı tutum geliştirmek gibi durumlar sonradan kazanılan davranışlardır. Fakat kalemi her sene daha düzgün tutmak olgunlaşma kavramıyla ilişkilidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Derste dikkatini başka şeylere vermek dikkat etmemektir.
Ödevlerini bir çırpıda yapmamak, eksik bırakmak öğrenmeye ayrılan zamanı kullanamamaktır.
Çözülen soruların cevaplarına bakmak dönüt yapmaktır. Dönüt sonuçları hakkında bilgi edinme stratejisidir ve öğrenme üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Edimsel koşullanmaya göre bir davranış sonuçları tarafından kontrol edilir. Soruda da işveren bir yöntem uygular sonucuna bakar aynı yöntemi devam ettirmeye karar verir. Yani öğrenilen bir davranışın farklı ortamlarda tekrarlanmasına uyarıcı genellemesi (öğrenmenin genellenmesi) denir. Tepki genellemesi olabilmesi için birbirinden farklı davranışlar sergilemesi gerekiyordu. Biçimlendirme, kademeli yaklaşmanın diğer adı olup davranış kazandırma yöntemi olarak bilinmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Pavlov'un öncülüğünü yaptığı klasik koşullanmada birey genellikle duyuşsal ve fizyolojik davranışları öğrenir. Öğrenilen davranışları da sadece koşullu uyarıcılar açığa çıkarabilir. En önemli ilkesi bitişikliktir. Organizma pasif olduğu için pekiştireç alma işlemi denetim dışıdır. Davranışın şekillenmesinde sonuca bakan edimsel koşullanmadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Olumsuz pekiştirme, istendik davranışın devamını engelleyen olumsuz durumların ortamdan çekilmesi olayıdır. Aslı'da bu olumsuz durumdan kendisini kurtarmaya çalışmıştır. Kaçma, olumsuz uyarıcıyla karşılaştıktan sonra bireyin kendisini uyarıcıdan uzaklaştırması yöntemidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Küçük adımlar ilkesine göre öğrenme aniden oluşmaz basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene yani tümevarımsal şekilde oluşur. Murat Öğretmen de konularını bu şekilde işlemeye çalışmıştır. Benzeterek tepkide bulunmak demek tepki analojisi demektir. Ortamlar benzer hâle getirilerek aynı tepkinin tekrarlanması demektir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Davranış kontrol tekniklerinden sistematik duyarsızlaştırma sadece korku ve kaygıları yok etmek için kullanılır. Bu yöntem kullanılırken asla pekiştireç kullanılmaz. Pekiştirecin kullanıldığı tek yöntem kademeli yaklaşmadır. Eşik yönteminde ise ödül yok davranış alıştırma yöntemiyle kazandırılır veya yok ettirilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Bilgilerin anlamlandırıldığı, işlendiği, ezberlendiği ve hatırlandığı yer kısa süreli bellektir. Süre ve kapasite sınırlılığı vardır. Matematiksel işlem yaparken o an kısa süreli bellek çalışmaktadır. En önemli bellek olup diğer iki bellekten bilgi alabilmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. **Tamamlama ilkesi:** Tamamlanmamış şeyler tamamlanmış gibi algılanır. Hedef kitlenin ilgi alanına gir, ipucunu ver o tamamlasın mantığı hakimdir. Bülent Öğretmen'de "Bitlis..." demiş ve gerisini getirmemiş öğrencilerinden araştırıp gelmelerini istemiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Bilginin kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe aktarılmasında birçok yöntem bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi de eklemleme yani genişletici tekrardır. Eklemleme, yeni bilgilerin daha önce bilinen şemalarla ilişkilendirilmesidir. Yani bilgileri bilinen örneklerle tekrar anlamlı hâle getirmedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Sosyal öğrenme kuramına göre, birey çevresinden gördüğü birçok davranışı model alabilmektedir. Birey ödüle ulaşma yöntemlerini bazen çevreden öğrenebilmektedir. Eylül'ün de arkadaşlarından etkilenerek matematik dersine daha fazla çalışması dolaylı öğrenmedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Öğretmenin kurallara uygun davrananları sınıfın önünde ödülle pekiştirmesi diğer öğrencilere model göstermesi demektir. Öğrencilerinde pekiştirece ulaşmak için kurallara uygun davrananları taklit etmeye çalıştığı gözlemlenebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

DENEME 4

1. **Olumlu habercilik (İleriye koşullanma):** Bir koşullu uyarıcının kendisinden sonra gelen bir koşulsuz uyarıcıya ilişkin beklenti oluşturmasıdır. Koşullu uyarıcı koşulsuz uyarıcının geleceğini haber verir. Soruda da koşullu uyarıcı (zil) koşulsuz uyarıcının (bahçeye çıkma) geleceğini haber vermektedir. Zil öğrenciler için dışarı çıkılacağının işareti olmaktadır.

Gölgeleme: Organizmanın dikkatini daha çok çeken ya da baskın uyarıcıya karşı koşullu tepki sergilerken diğerine sergilememesidir.

Yapay uyarıcı (Koşullu uyarıcı): Başlangıçta nötr uyarıcı olan, sonrasında koşulsuz uyarıcı (et) ile birlikte verilmesine bağlı olarak tepki verilmesi öğrenilen uyarıcıdır. Yani öğretilmiş uyarıcıdır.

Öğrenmenin genellenmesi: Bireyin öğrendiği bir davranışı, yaşantıyı benzer başka durumlarda da kullanmasına denir (Olumlu aktarım özelliği vardır.).

Yeniden canlandırma: Sönmüş bir tepkinin bir daha koşulsuz uyarıcı verilerek yeniden oluşturulmasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. **Anlamsal çağrışım / Çağrışımsal anlam / Algısal çağrışım:** Birbirine benzer ve birbirini çağrıştıran uyarıcıların kolay algılanması ve öğrenilmesi durumudur. Olumlu aktarmayla yakından ilgilidir. Burada çağrışımlar çok önemlidir. Zıtlıklar, benzerlikler, zamanda ve mekânda yakınlık ardışıklık gibi çağrışım ilkelerinden faydalanılır. Anlamsal çağrışım, özneldir. Genelde konuyu öğrenmeye başlarken yapılır. Anlamsal çağrışımda kavramlarla ilgili zıt ya da benzer kelime eşleştirme, kavramlarla ilgili hikâye üretme vb. yöntemler kullanılabilir. Bilgi işleme kuramında yer alan Analoji ve Eklemleme kavramları anlamsal çağrışımla yakından ilgilidir.

Soruda da okunan kitaplardaki kurguların, olayların ya da dizelerin bizim yaşantımızdan bir kısım olayı çağrıştırdığı düzeyde, o kitaplara bağlandığımız vurgulanmıştır. Kitaptaki süreçler bizim yaşantımızdaki olayları ne kadar çok çağrıştırırsa biz o kitaba o oranda bağlanırız. Bu durum anlamsal çağrışım ile açıklanabilir.

Kavramsal basamaklar dizisi: Kavramların kapsamları göz önüne alınarak basamaklar şeklinde örgütlenmesidir. Burada kavramlar hiyerarşik bir şekilde sınıflanır ve kavram haritaları kullanılırsa öğrenme daha etkili hâle gelir. Kavramsal gruplandırmalar öznel değil nesneldir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. A seçeneğindeki ifade, sosyal öğrenme ile ilintili değildir. Etkisi çok azdır. Sosyal öğrenmede, model önemlidir. Anlatmak tek başına etkili değildir. C seçeneğindeki ifade, edimsel koşullanmada yer alan büyük anne kuralı ile açıklanabilir. Sosyal öğrenme ile ilintili değildir. D seçeneğindeki ifade, sosyal öğrenme açısından çok etkili değildir. İkna etmek sosyal öğrenme ile çok yakın ilişkili değildir. E seçeneğinde, iş birliğine dayalı öğrenmeye vurgu vardır. Sosyal öğrenmeyle çok yakın ilişkili değildir. B seçeneğindeki ifade, sosyal öğrenmede etkilidir. Top ve malzemeleri toplayan oyunculara öğretmenin bir maç daha oynama izni vermesi, top ve malzeme toplamayanları etkileyebilir. Burada dolaylı pekiştirme süreci vardır. Gözleyenler modelin elde ettiği pekiştireçten etkilenirler. Öğretmen bu uygulaması ile sosyal öğrenme sürecindeki model alma yoluyla davranış gerçekleştirme sürecini kazandırmış olur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. **Gizil (örtük) öğrenme:** Henüz performansa dönüştürülmemiş zihnimizde saklı kalan öğrenmelerdir. Soruda Rüzgâr, kitapta hayvanlara bakarken farkında olmadan hayvanların ismini öğrenmektedir. Burada amaç, hayvanlara bakarak eğlenmektir. Ama farkında olmadan bu eğlence esnasında Rüzgâr hayvanların isimlerini de öğrenmektedir.

Çağrışımsal hatırlama: Belli bir uyarıcının o uyarıcı ile geçmişte birlikte bulunmuş başka durum ya da nesneleri hatıra getirmesidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. **İşlemsel bellek:** Nasıllar belleği olarak ifade edilir. İşlemsel bellekte belli bir prosedüre göre yapılan bilgiler yer alır. Bisikletin kurulum yönergesine uygun şekilde yapılması, işlemsel bellekle ilgilidir. İşlemsel bellekte yer alan bilgi türü ise, işlemsel bilgidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. **Öz yargılama (Değerlendirme) kapasitesi:** Bireyin öz eleştiri yapmasıdır. Yani bireyin kendi düşünce ve planlarını uyguladıktan sonra sonuçlarını, yaptıklarını olumlu ve olumsuz yönleri ile sorgulamasıdır. Soruda da artık herkesin yaptığı işin etkilerini ve sonuçlarını yerel ve küresel ölçekte tartması, kişisel konumunu insanlığa olan genel hizmet çerçevesinde değerlendirmesi gerektiği ifade edilmektedir. Burada insanların tümünün dönem dönem kendini değerlendirmeleri, kendile-

rini yargılamaları gerektiği vurgulanmaktadır.

Öz düzenleme (Kendini biçimlendirme) kapasitesi: Bireyin içsel kuralları oluşturarak, kendi davranışlarını yönlendirme, kontrol edebilme ve becerilerini etkili kullanabilme kapasitesidir.

Öz yeterlik (Yetkinlik) kapasitesi: Bireyin belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri organize edip başarılı bir şekilde yapma kapasitesine ilişkin kendi yargısıdır.

Dolaylı öğrenme kapasitesi: Dolaylı öğrenme kapasitesi sayesinde, insanlar başkalarının yaşantılarını gözlemleyerek pek çok şeyi öğrenebilirler.

Sembolleştirme kapasitesi: Bireyin gözlemlediği davranışları zihninde canlandırma ve saklama becerisidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Soruda Matematik Öğretmeni İlker Bey'in öğrencilerinin güdülenme düzeylerinin sürekli üst düzeyde olması için çaba harcadığı ifade edilmiş ve İlker Bey'in kullanamayacağı yöntemin hangisi olduğu sorulmuştur. D seçeneği dışındaki seçeneklerde yer alan yöntemleri kullandığında öğrencilerin güdülenmişlik düzeylerini yüksek tutabilir. D seçeneğinde yer alan derse katılan tüm öğrencileri sürekli olarak ödüllendirme yöntemi öğrencilerin güdülenmişlik düzeylerini üst düzeyde tutmaz. Çünkü pekiştirme başta etkili olan bir yöntem iken çok ve sürekli kullanıldığında kişilerde alışma etkisi yaratmakta ve artık kişileri motive etmemektedir. Eğer ödüllendirme sürekli değil aralıklı yapılmış olsaydı etkili bir yönteme dönüşebilirdi.

Doğru yanıt "D"seçeneğidir.

8. Soruda insanların deneyimlerini anlatırken duydukları hazzın hangi öğrenme türüyle açıklanabileceği sorulmuştur. Haz olgusu duyuşsal bir durumdur. İnsanın duygu durumunu ifade eder. İnsanda yaşantı süreci ile oluşan duyuşsal ve refleksif davranışları klasik koşullanma ile açıklayabiliriz.

Deneyerek öğrenme: Problem çözümünde sonuca ulaşıncaya kadar denemelerin devam etmesini ifade eder.

İçgörüsel öğrenme: Problemi oluşturan bileşenlerin bir araya getirilerek çözüme aniden gitmeyi ifade eder.

Sosyal öğrenme: Model alınan kişilerin gözlenmesi ile pek çok davranışın öğrenilmesidir. Soruda kişinin başkalarının hazzını gözleyerek öğrenmesi vurgusu olsaydı doğru cevap sosyal öğrenme olurdu. Ama soruda kişinin kendisi deneyimlerini paylaşırken haz almaktadır. Burada başkalarını gözleme yoktur.

Duyarlılık kazanma: Belli olaylara eskisinden daha çok tepki vermektir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. **Alışkanlık kazanma:** Bir etkinliğin yapıla yapıla otomatik hâle gelmesidir. Soruda da Gönül Hanım,

merdivenle çıkmayı otomatik hâle getirdiği için asansör yapılmasına rağmen asansörle çıkmayı düşünmemektedir.

Alışma: Aynı uyarıcının sürekli sunulması sonucunda organizmanın tepkisinin azalmasıdır.

Gizil öğrenme: Henüz performansa dönüşmeyen bilgidir.

Duyarlılık kazanma: Bir kısım olay ya da durumlara eskisinden daha çok tepki vermesidir.

Olumsuz pekiştirme: Davranışın ardından organizmayı rahatsız eden bir uyarıcıyı ortamdan çıkararak davranışın yapılma sıklığının artırılmasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. **Tepki genellemesi (Davranımın genellenmesi):** Bir uyarıcı durumunda sergilenen ve pekiştirilen edimsel davranışa benzer başka davranışlarında sergilenmesidir. Aynı uyarıcıya benzer tepkilerin verilmesidir. Soruda Sevim arkadaşlarından övgü almaya devam edebilmek için değişik davranışlarda bulunmuştur. Burada uyarıcı (övgü) tek olup tepkiler (saçları fönleme, güzel kıyafet, takı takma) çoktur.

Öğrenmenin genellenmesi: Bireyin öğrendiği bir davranışı, yaşantıyı benzer başka durumlarda da kullanmasına denir.

Alışkanlık kazanma: Bir kısım davranışın çok yapılması suretiyle otomatik hâle gelmesidir.

Duyarlılık kazanma: Bir kısım olay ya da durumlara, eskisinden daha çok tepki vermesidir.

Öğrenmenin transferi: Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesinde eski yaşantıların etkisi büyüktür. Bu öğrenmeler yeni öğrenme performanslarını olumlu ya da olumsuz olarak etkiler.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Soruda belirtilen özelliklerin tümü içgörüsel öğrenmeyle ilgilidir. İçgörüsel öğrenmede kişi problemlerle karşı karşıya geldiği zaman problemi oluşturan bileşenleri bir araya getirir ve aniden çözüme gider.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. E seçeneği dışındaki tüm seçeneklerde yürütücü bilişi geliştirmede kullanılacak yöntemler vardır. E seçeneğinde ise, edimsel koşullanma ilkeleri ile açıklanabilecek bir süreç vardır. Başarının devamı için başkalarının takdirini önemsemek edimsel koşullanma ile ilgilidir. Bilgi işleme kuramı ile ilgili değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

DENEME 5

1. İçgüdü tanım olarak bir türün tüm üyelerinde görülen ortak davranışlardır. Doğuştan gelen ve öğrenilmemiş davranışlar kapsamındadır. Ertelenemez ve engellenemez özelliklere sahiptir. Reflekslerle ortak yanı ikisi de doğuştan gelen davranışlardır. Ayrılan yönü ise refleksler ertelenebilir. Ancak içgüdüler ertelenemez.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Kişinin iki öğrenmeyi gerçekleştirdiği hâlde önceki öğrenmelerin sonraki olan öğrenmeyi engellemesi durumu ileriye ket vurmadır. Altan'da önce Türkçe isimleri öğrenmiş daha sonra İngilizce isimlerini öğrenmiştir. Ancak ilk öğrenme sonradan olan öğrenmeyi engellemiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Öğrenilecek konuların uzun bir zaman dilimine yayılarak gerçekleştirilmesi aralıklı çalışmadır. Öğrenme kalıcı olmaktadır. Çalışılacak konunun kısa zaman dilimine yayılması ise toplu çalışmadır. Öğrenme kalıcı olmamaktadır. Örnekte de ödevlerin son saatlere bırakılması toplu öğrenme kapsamındadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Olumsuz tat koşullanması (Garcia etkisi) organizmanın bitişiklik olmadan da koşullanma etkisinin devam etmesidir. Genel olarak olumsuz tat koşullanması olarak adlandırılır. Verilen örnekte Gizem tatlının üstündeki kaymağın kendisini zehirlediğini düşünmektedir. Bu kapsamda bitişiklik olmadan da koşullanma gerçekleşmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Ulaş için avize ilk başta nötr bir uyarıcıdır. Çarpılma sonrasında ortaya çıkan acı koşulsuz uyarıcıdır. Avize acının da etkisiyle koşullu uyarıcı hâline gelmiştir. Koşullu uyarıcının koşulsuz uyarıcının geleceğini bildirmesi üzerinden olumlu haberciliktir. Ancak çarpılma ve acı ilişkisi nötr uyarıcının koşullanmasına neden olur. Üst düzey koşullanmada birden fazla uyarıcı vardır. Koşullanma sonrası ortama ikinci bir uyarıcı girer.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Eşik yöntemi kazandırılacak alışkanlığın yavaş yavaş kazandırılması veya istenilmeyen alışkanlıkların yavaş yavaş ortadan kaldırılmasıdır. Bu kapsamda Elif'in annesinin Elif'i okula yavaş yavaş alıştırması bu kapsamdadır. Önceleri beraber sınıfa girmiştir. Daha sonraları 1'er saat azaltmış ve en sonunda Elif tek başına sınıfa girebilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Sibel Hanım kurabiye yaparken deneme - yanılma yöntemiyle kurabiyeyi yapmıştır. Şimdi artık bu sonucu kek yaparken de kullanmaya başlamıştır. Bu durum tepki analojisi

olarak adlandırılır. Tepki analojisi; organizmanın deneme - yanılma yoluyla problemi çözdükten sonra benzer durumlarda da aynı yöntemi kullanmasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Öğrenciler yapamadıkları soruları hocalarına gönderdiğinde ve hocalar da soruları çözdüğünde istenilen bir durum ortama girer. Böylelikle bu davranışta artma meydana gelir. Edimsel koşullanma sürecine göre bu durum olumlu pekiştirme olarak adlandırılır. Öğrencilerin davranışı olumlu pekişir. Olumlu pekiştirme de davranışın yapılma sıklığının artması söz konusudur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Sinan soğuk gazoz içmiş ve sonrasında hastalanmıştır. Sonraki süreçlerde soğuk gazoz içmeyi bırakmıştır. Bu kapsamda istenilmeyen uyarıcı ortama girmiştir. Organizmanın istenilmeyen uyarıcının ortama girmesi durumunda bu uyarıcıyla ilişkilenmeyi kesmesi ceza olarak adlandırılır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Premack ilkesi büyükanne kuralı olarak tanımlanır. Genel olarak soruda verilen tanıma göre yapılma sıklığı az olan bir davranışın yapılma sıklığı çok olandan önce verilmesi ilkesine dayanır. C seçeneğindeki örnek bu tanıma uymamaktadır. Yaramazlık yapmazsan ifadesi yapılma sıklığı az olan değil çok olan anlamına gelmektedir. Yani çok olan davranışı az yapılır hâle getirmek söz konusudur. Bu kapsam da soruda verilen tanıma uygun düşmemektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Algısal örgütleme yasalarına göre kişi bir arada olan uyarıcıları birleştirerek tek bir uyarıcı hâlinde algılama eğilimindedir. Bu nedenle eşler tek başına olduklarında da bir aradaymış gibi algılanır ve eşlerinin birlikteliği üzerinden tanıştırılır. Bu durumda Gestalt yaklaşımında yakınlık ilkesi ile ilişkilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Serdar öğretmenin anlattığı konuyu kitaptan tekrar etmektedir. Kitapta öğretmenin anlattıklarının dışında da konuları okumuş ve bunu kendisinde olan şemalarına katmıştır. Böylece şemalarını genişletmiştir. Anlamlı öğrenmenin gerçekleşme sürecinde bu duruma genişletme (eklemleme) adı verilmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.